ELINVOIMA ON TEKOJA

Toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset ja merkitys	Suunniteltu aikataulu
Keskustan kaunistaminen			
Lukion, Varppeen ja Kappelimäen koulun alueen kehittäminen luonnonmukaisemmaksi	Lisätään puustoa ja muuta kasvillisuutta koulujen ympäristöön ja piha-alueille.	Oppilaiden ja henkilöstön sekä kuntalaisten viihtyisyys ja hyvinvointi lisääntyvät	Syksy 2027
Opiskelijoille suunnatun keskustan kehittämisen ideakilpailun tuotosten rohkea ja ennakkoluuloton hyödyntäminen	Laitilan kaupunki järjestää keskustan kehittämisen ideakilpailun arkkitehti- ja rakennusarkkitehtiopiskelijoille. Kilpailu keskittyy erityisesti Keskuskatuun ja Vihtorinkatuun. Paikallisesti tarvitaan riittävästi rohkeutta ja ennakkoluulottomuutta toteuttaa ideoita.	Kilpailu antaa tuoreita ja rohkeita ideoita keskustan kehittämiseksi. Ulkopuolinen katse ja ideointi voivat tuoda Laitilan keskustan kehittämiseen ennen ajattelemattomia näkökulmia.	Kilpailu julkaistiin 1.9.2026 ja päättyy 28.2.2027. Voittajat julkistetaan keväällä 2027
Liikennepuiston toteuttaminen ”pienoiskaupunkina” keskustan alueelle yhteistyössä yritysten kanssa	Toteutetaan liikennepuisto keskusta-alueelle yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa siten, että yritykset osallistuvat puiston toteutukseen mukautettuna pienoismallina Laitilasta.	Liikennepuisto tuo lisää tekemistä ja näkemistä keskustaan, parantaa kaupunkikuvaa ja lisää toteuttamisvaiheessaan yhteisöllisyyttä sekä kaupungin ja yritysten välistä yhteistyötä.	Päätöksenteko ja suunnittelu vuonna 2027. Toteutus vuonna 2028.

Toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset ja merkitys	Suunniteltu aikataulu
Skeittipuistoon julkista taidetta	Suunnitellaan ja toteutetaan skeittipuistoon julkinen taideteos tai teoksia.	Taiteen tuominen lähelle kuntalaisia. Nuorten osallisuuden lisääminen. Korkeatasoisen ja viihtyisän kaupunkitilan luominen.	Päätöksenteko ja suunnittelu vuonna 2027. Toteutus vuonna 2028.
Kesäajan liputuksen laajennus ympärivuoden vaihtuvaksi tapahtuma- ja teemaliputukseksi	Laajennetaan ja monipuolistetaan keskustan tapahtuma- ja kausiliputusta kattamaan useampia tapahtumia ja teemakausia ympäri vuoden.	Liput tuovat väriä ja näyttävyyttä keskustaan sekä auttavat tapahtumien tunnistettavuudessa ja markkinoinnissa.	Alkaen vuodesta 2027.
Kukkaviikot ja muut teemakoristeviikot	Suunnitellaan keskusta-alueelle kukkimisajan mukaan vaihtuvia, kunnianhimoisen näyttäviä kukkaistutuksia sekä muita kauden teemakoristeluja (esim. satokausi, joulu jne.)	Kunnianhimoisesti ja riittävän suuresti toteutettuna erilaiset istutukset ja koristelut lisäävät kaupungin tunnettuutta, tuovat vierailijoita keskustaan ja elävöittävät ympäristöä.	Päätöksenteko ja suunnittelu vuonna 2027. Toteutus alkaen vuodesta 2028.
Keskustaan saapumisen näkyvämmät ja näyttävämmät kyltit	Suunnitellaan ja toteutetaan keskustaan ohjaavat tunnistettavat kyltit sekä mahdolliset portit tai pilarit, jotka rajaavat keskusta-alueen tunnistettavaksi kokonaisuudeksi.	Tekevät keskustan alueesta tunnistettavan kokonaisuuden.	2028-2029
Luodaan malli, jolla hyödynnetään keskustan alueen tyhjien liiketilojen näyteikkunoita väliaikaiskäytöllä.	Valmistellaan yhdessä yrittäjien ja kiinteistönomistajien kanssa malli, jolla voidaan hyödyntää tyhjillään olevien liiketilojen näyteikkunoita kaupungin näkyvyyden ja viestinnän edistämiseksi sekä elävämmän kaupunkikuvan luomiseksi.	Lisää kaupungin viestintää ja mainontaa sekä parantaa kaupunkikuvaa.	2027
Laitilan näkyvyys valtatiellä ja kantatiellä			
Laitila värillä näkyväksi -pilotti	Suunnitellaan ja toteutetaan ns. lyhtypylväsipilotti, jossa VT8 ja kantatie 43 varren lyhtypylväät maalataan tai päällystetään käyttöön sopivalla tekniikalla Laitilan markkinointivärillä. Pilotin toteutus vaatii yhteistyötä valtion tieviranomaisten kanssa.	Kokeilun tarkoituksena on tehdä Laitilasta näkyvä ja tunnistettava koko VT8 ja kantatie 43 osuuksilta, jotka kulkevat Laitilan alueella. Pitkäkestoinen toisteisuus luo mielenkiintoisen ja omaperäisen tavan erottua tienvarsikuntien massasta.	2028-2030
Valtatielle ja/tai kantatielle näkyvä maamerkki	Ideoidaan ja toteutetaan näkyvä Laitilaan teemallisesti liittyvä maamerkki.	Lisää tunnistettavuutta ja tunnettuutta.	2029
Valtatien ja kantatien mainostaulusuunnitelma ja toteutus	Laaditaan kattava suunnitelma mainostaulujen sijoittelusta, ehostamisesta ja käytöstä valtatien ja kantatien varsilla.	Yhtenäistää ja parantaa mainostaulujen käyttöä teiden varsilla.	2027

Toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset ja merkitys	Suunniteltu aikataulu
Teollisuustonttien tarjonta			
Teollisuustonttikartoitus koko kaupungin alueella	Selvitetään kattavasti koko Laitilan alueelta mahdollisia erilaisia teollisuustonttien ja -alueiden sijaintipaikkoja.	Selvitys antaa valmiuksia suunnitella kaupungin omaa maanhankintaa, alustaa tulevaa yleiskaavatyötä ja antaa työkalun vastata erilaisiin teollisuuden kyselyihin mahdollisista sijaintipaikoista.	2027
Yleiskaavan päivityksen käynnistäminen	Käynnistetään uuden yleiskaavan laatiminen.	Ajantasaistaa kaupungin yleiskaavallisen suunnittelun.	2028
Samppanummen teollisuusalueen kaavan laadinta, markkinointi ja toteutus	Saatetaan Samppanummen teollisuusalueen kaavoitus valmiiksi. Huolehditaan alueen näkyvästä markkinoinnista sekä mahdollisimman nopeasta toteutuksesta.	Vastaa olemassa olevien yritysten laajennustarpeisiin sekä uusien yritysten tarpeisiin rakennuspaikoista.	2027-2030
Olemassa olevien tonttien markkinointikampanja	Kootaan olemassa olevat teollisuustontit ja -kiinteistöt selkeäksi markkinoitavaksi kokonaisuudeksi, toteutetaan kohderyhmille suunnattuja markkinointikampanjoita ja hyödynnetään avoimia ja laajasti käytettyjä markkinapaikkoja (esim. Oikotie)	Tekee tarjonnan näkyväksi ja edistää teollisuustonttien ja -kiinteistöjen menekkiä.	2027
Yritysmyönteisyys			
Yhteistyön tiivistäminen yritysten kanssa ja yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen	Lisätään edelleen koulujen yhteistyötä yritysten kanssa ja kehitetään edelleen yrittäjyyskasvatusta kaikilla koulu-asteilla.	Lisää yritysmyönteisyyttä ja kasvattaa lapsia ja nuoria yritys-henkiseen elämäntapaan sekä ennen muuta tunnistamaan omat mahdollisuutensa.	Aloitus v.2027 kevät
Ensimmäisen vastauksen sävy ja nopeus	Opetellaan koko kaupungin yhteistä toimintatapaa, jolla yritys kohdataan ensimmäisessä kontaktissa.	Ensimmäisen vastauksen myönteisyys sekä avuliaisuus viedä käsillä olevaa asiaa, ideaa tai kysymystä tarmokkaasti eteenpäin ratkaisevat paljon.	2027
Kaupunkien tilojen käyttö yritysten toimintaan	Selvitetään mahdollisuutta avata kaupungin tilojen, kuten kaupungintalon ja koulujen, käyttöä esimerkiksi alkavien yritysten, pienyritysten ja itsensä työllistäjien työtiloiksi	Olemassa olevien tilojen käyttöaste paranee ja yritykset saavat pienellä kynnyksellä saavutettavia laadukkaita tiloja käyttöönsä.	2027
Selvitetään ja neuvotellaan uusyritys-neuvonnan sekä yritys- ja aluekehitys-hankkeiden järjestämisen ja tuottamisen tavoista sekä tavoitteista yhdessä lähikuntien kanssa	Uusikaupunki on kirjannut vuoden 2027 talousarvioonsa tavoitteen sulauttaa Ukipolis Oy:n toiminta osaksi kaupungin TE-palveluita. Selvitetään ja neuvotellaan tapoja jatkaa yhtiön toimintaa tai toteuttaa muilla tavoin Ukipolis Oy:n nykyisin tuottamia neuvonta-, kehitys- ja hankepalveluita yhdessä lähikuntien kanssa.	Ukipolis Oy on ollut toimiva työkalu alkavien yritysten neuvonnan tuottamiseen sekä erilaisten kehityshankkeiden suunnitteluun, hallinnointiin ja toteutukseen. Sillä on myös toimialaansa laajempi merkitys kuntienvälisen yhteistyön foorumina. Yhtiön tuottamat palvelut on elinvoiman kehittämisen näkökulmasta välttämätöntä toteuttaa tavalla tai toisella myös jatkossa.	2027
Tapahtumien merkitys			

Toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset ja merkitys	Suunniteltu aikataulu
Osallistutaan tapahtumien markkinointiin kaupungin monikanavaisella viestinnällä sekä tarjoamalla mahdollisuus tapahtumaliputukseen keskusta-alueella	Tarjotaan kaupungin viestintäalustoja monipuolisesti ja kattavasti tapahtumanjärjestäjien viestinnän tueksi.	Parantaa tapahtumien näkyvyyttä ja lisää niiden kävijämääriä.	Aloitus v.2027
Vahvistetaan edelleen yhteistyötä tapahtumia järjestävien suuria tapahtumia säännöllisesti järjestävien yhdistysten kanssa.	Kehitetään tapahtumanjärjestäjien kanssa solmittavia nykyisiä ja uusia yhteistyösopimuksia edelleen.	Yhteistyösopimukset lisäävät yhteistyön avoimuutta ja tekevät siitä pitkäjänteistä ja ennustettavaa.	Alkaen 2027
Kannustetaan seuroja ja yhdistyksiä hakemaan järjestettäväkseen alueellisia ja kansallisia suurtapahtumia, kuten SM-kilpailuja ja erilaisia leirejä. Tuetaan järjestettäväksi saatuja tapahtumia.	Suhtaudutaan avoimesti ja kannustavasti eri yhdistysten ja seurojen aikeisiin hakea järjestettäväkseen monenlaisia kansallisia tai kansainvälisiä suurtapahtumia. Tarjotaan kattavasti apua tapahtumien järjestelyihin ja olosuhteisiin.	Tapahtumat toimivat tehokkaana Laitilan markkinointina ja käyntikorttina. Tapahtumilla on aina merkittävä aluetaloudellinen vaikutus.	Alkaen 2027
Tuetaan pienen kynnyksen kylätapahtumia.	Tuetaan pieniä kylätapahtumia ymmärrettävällä ja helposti lähestyttävällä tavalla, joka ei luo turhaa hallinnollista taakkaa pienille yhdistyksille.	Kaiken kokoiset tapahtumat tuovat ihmisiä yhteen ja luovat elinvoimaa ja sisältöä elämään.	Alkaen 2027

JUUREVASTI OMISTA VAHVUUKSISTA

Valinta ja toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset	Suunniteltu aikataulu
Ruoka			
Lähiruokaa lasten ja nuorten lautaselle	Hyödynnetään kaupungin poikkeuksellisen vahvaa alkutuotantoa lisäämällä oman alueen raaka-aineiden osuutta koulu- ja päiväkotiruokailussa. Kehitetään paikallisia hankintaketjuja ja yhteistyötä siten, että oman seudun peltojen, puutarhojen ja tilojen puhtaat tuotteet saadaan suoraan koululaisten lautasille.	Hankinnat vahvistavat suoraan paikallisten ruoantuottajien elinvoimaa ja työllisyyttä samalla, kun lyhyet kuljetusmatkat säästävät ympäristöä. Lapsille tarjotaan tuoretta lähiruokaa, ja edistyksellinen toiminta rakentaa kaupungista vetovoimaista, vastuullista sekä hyvinvointia korostavaa imagoa. Laitilan näkyvyys ja imago paranevat.	2027
Laitilan perinneruokaviikko	Kaupunkilaisten arkeen tuodaan tietoisuutta laitilalaisesta perinneruoista ja lähiruoasta.	Yhteisöllisyyden ja kotiseututuntemuksen lisääminen.	2027
Laitilan alkutuotantoa tarjoiluun	Huomioidaan Laitila-aiheinen reseptiikka (kuten kananmunat, porkkanat, perunat, sipulit jne.) kaupungin kokoustarjoiluissa ja muissa tilaisuuksissa tarjottavissa ruoissa.	Vahvistaa kuvaa Laitilasta porkkanoiden, perunoiden, sipulien ja muiden vastaavien elintarvikkeiden merkittävänä tuottajana.	2027
Etsitään keinot tuoda lähellä tuotettua ruokaa suoraan tuottajilta koulujen ja päiväkotien keittiöön	Ratkotaan ikuisuusongelmaa siitä, kuinka lähellä tuotettuja elintarvikkeita saataisiin mahdollisimman suoraan tuottajilta koulujen ja päiväkotien keittiöihin. Käydään tarvittavia markkinavuoropuheluita ja tarkastellaan mm. kilpailutusten vaatimuksia sekä erilaisten viranomaisten vaatimusten täyttämistä mm. juurespesureilla tai vastaavilla.	Ruokapitäjälle olisi tärkeää saada omat tuotteet osaksi omien lasten jokapäiväistä ruokailua.	2027
Selvitetään uuden elintarvikealan koulutus- ja tuotekehitysyhteistyön käynnistämistä (ns. Elintarvikeakatemia) yhdessä oppilaitosten, tuottajien ja teollisuuden kanssa	Osana Turun ammattikorkeakoulun ja Novidan hallinnoimaa Elinvoimaklusteri -hanketta on noussut idea ns. Elintarvikeakatemian perustamisesta. Eri oppilaitoksia, alkutuottajia ja teollisuuden toimijoita yhdistävä toiminto tavoittelisi elintarvikealan T&K-toiminnan sekä osaamisen kehittämistä sekä koulutustoiminnan lisäämistä alueella. Osallistumme aktiivisesti ajatuksen kehittelyyn ja mahdolliseen toteutukseen.	Syventää elintarvikealan osaamista, edistää alan tuotekehitystä sekä keskittää osaamista seudulle. Yksi mahdollisuus tuoda koulutustoimintaa Laitilaan.	2027-2028

Valinta ja toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset	Suunniteltu aikataulu
Nostetaan ruoka entistä suuremmin esille Laitilasta viestittäessä.	Tuodaan säännöllisesti ruoka osaksi Laitilan viestintää.	Vahvistaa Laitilasta kuvaa merkittävänä ruokakaupunkina.	2027
Kylät			
Kulttuuriltaan rikas kylien kaupunki	Toteutetaan kaupungin ja erityisesti kylien (myös Kirkonkylä huomioiden) omaleimaisuutta, historiaa ja luontokohteita esittelevä kulttuuriperintöhanke laajassa yhteistyössä kyläyhdistysten, paikallisten yritysten, asukkaiden ja oppilaitosten kanssa. Luodaan yhtenäinen fyysinen ja digitaalinen opastejärjestelmä kohteille ja reiteille. Hankkeeseen haetaan ulkopuolista rahoitusta projektityöntekijän palkkaamiseen, mikä varmistaa sidosryhmäyhteistyön tehokkaan koordinoinnin ja käytännön toteutuksen.	Hanke vahvistaa kylien elinvoimaa, asukkaiden kotiseutusuhdetta ja yhteisöllistä toimintaa yli sidosryhmärajojen. Luontokohteiden ja historian tuominen helposti saavutettavaksi lisää kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta sekä lähimatkailua. Monikanavainen opastus ja tiivis yhteistyö luovat kaupungista houkuttelevan, kulttuuriperintöään vaalivan ja yhteisöllisen kuvan.	2029
Kuukauden kylä -somejulkaisujen sarja kertomaan Laitilan moninaisuudesta	Laitilan 46 maarekisterikylää saavat oman kuukausinostonsa neljän vuoden aikana. Julkaisusarja tuo kyliä esille ja tuo julki kuvaa moninaisesta kylien kaupungista.	Vahvistaa Laitilasta kuvaa kylien kaupunkina. Tuo hauskaa ja rikasta sisältöä kaupungin viestintäkanaviin.	2027-2030
Kylien tarinallinen markkinointi	Poimitaan kylistä tontteja tai rakennuspaikkoja markkinoitaviksi siten, että markkinointi keskittyy kyseisen kylän tarinan kertomiseen. Kylien tarinat tekevät koko kaupungista kiinnostavamman ja kiehtovamman asuinpaikan.	Tarinallinen markkinointi syventää Laitilan tunnettuutta, edistää tonttimyyntiä sekä vahvistaa kotiseutuidentiteettiä positiivisella tavalla.	2027-2028

Valinta ja toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset	Suunniteltu aikataulu
Laitilalaisten luontosuhde			
Luontopolkujen kunnon ja opasteiden parantaminen sekä löydettävyyden parantaminen sähköisessä muodossa.	Kehitetään ja uusitaan luontopolkuja sekä niiden opasteita luonnossa sekä saavuttaessa paikalle. Parannuksissa kiinnitetään huomiota esteettömyyteen ja kestävyyteen. Lisäksi parannetaan ja selkeytetään luontopolkujen digitaalista saavutettavuutta, näkyvyyttä ja opastusta, jotta mahdollisimman moni pystysi löytämään kohteet.	Luontokohteiden saavutettavuus ja turvallisuus paranevat. Kuntalaisten ulkoilu-, liikunta- ja virkistysmahdollisuudet lisääntyvät, mikä tukee fyysistä ja henkistä hyvinvointia. Luontoreittien käyttöaste kasvaa ja yhä useampi löytää alueen luontokohteet. Laitilan luontomatkailun vetovoima vahvistuu. Luonnon virkistyskäyttö ohjautuu merkityille reiteille, mikä vähentää kulumista herkillä luontoalueilla. Kaupungin myönteinen mielikuva luonto- ja retkeilykohteena vahvistuu. Luontokasvatuksen mahdollisuudet paranevat koulujen, varhaiskasvatuksen ja yhdistysten toiminnassa. Reittien digitaalinen löydettävyys (karttapalvelut, verkkosivut ja mobiilisovellukset) parantaa myös matkailijoiden mahdollisuuksia tutustua alueeseen omatoimisesti. Hyvin hoidetut ja helposti löydettävät luontokohteet lisäävät alueen pito- ja vetovoimaa erityisesti lapsiperheiden, aktiiviliikkujien ja matkailijoiden näkökulmasta.	2028
Metsä- tai luontoleikkipuiston perustaminen	Suunnitellaan ja toteutetaan metsä- tai luontoleikkipuisto jonkin kylän alueelle.	Parantaa lasten luontosuhdetta ja tuo kokonaan uuden vetovoimatekijän kylään.	2029
Keskustelutilaisuuksien sarja laitilalaisten luontosuhteesta	Tutkitaan ja tutustutaan laitilalaisten omaan luontosuhteeseen järjestämällä laaja teemakeskustelutilaisuuksien sarja kaupunkilaisille. Hyödynnetään Valonian ja muiden asiantuntijatahojen asiantuntemusta ja fasilitointia keskusteluissa.	Parantaa itseymmärrystä ja sitoutumista luonnonsuojeluun paikallisesti.	2027-2028

Valinta ja toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset	Suunniteltu aikataulu
Kulttuuri ja historia			
Kulttuuriperintökasvatuksen vuosikello	Luodaan varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosten kanssa kulttuuriperintökasvatuksen vuosikello, joka mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle tutustumisen Laitilan merkittävimpiin kulttuuri- ja muinaiskohteisiin osana opetusta. Vuosittaisiin vierailukohteisiin sisällytetään esimerkiksi Kauppilan umpipiha, Poukan talo, Untamalan kyläympäristö, Laitilan keskiaikainen kivikirkko sekä alueen merkittävät muinaisjäännökset ja arkeologiset kohteet.	Lasten ja nuorten kotiseututuntemus sekä ymmärrys paikallisesta historiasta vahvistuvat. Kulttuuriperintö siirtyy sukupolvelta toiselle ja paikallinen identiteetti vahvistuu. Laitilan merkittävä arkeologinen ja historiallinen asema tulee tuksi jo varhaisessa iässä. Koulujen, kulttuuripalveluiden, seurakunnan ja paikallisten yhdistysten yhteistyö lisääntyy. Kohteiden tunnettuus ja arvostus kasvavat pitkällä aikavälillä. Kulttuuriperintö tukee osaltaan lasten ja nuorten osallisuutta sekä kiinnittymistä omaan kotikuntaansa.	Suunnittelu ja vuosikellon laatiminen 2027. Pilotointi lukuvuonna 2027–2028. Toimintamallin vakiinnuttaminen osaksi koulujen ja kulttuuripalveluiden vuosittaista toimintaa vuodesta 2028 alkaen.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö			
Käytettävissä olevan työhyvinvointi-rahan suunnitelmallinen kasvattaminen useammin järjestettävien yhteistöllisyyttä parantavien tapahtuminen järjestämiseksi	Kasvatetaan tyhy-rahaa suunnitelmallisesti siten, että kunkin yksikön olisi mahdollista järjestää säännöllisiä tyhy-tapahtumia 3-4 kertaa vuodessa.	Henkilöstön hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden vahvistaminen toimialalla	Alkaen 2028
Suunnitelmallisen perehdytyksen kehittäminen	Kehitetään perehdytyskäytäntöjä edelleen.	Henkilöstön osaaminen ja työn hallinta vahvistuvat.	2027
Työuraohjelman kehittäminen ja toimeenpano	Tarkastellaan ja kehitetään työuraohjelmaa sekä kiinnitetään huomiota ohjelman toimeenpanoon.	Tukee henkilöstön työkykyä ja työssä jatkamista työuran eri vaiheissa.	2027
Työkykyjohtamisen ja varhaisen tuen toimintamallien aktiivinen toteuttaminen	Opetellaan organisaatiotasoisesti työkykyjohtamista ja varmistetaan varhaisen tuen toimintamallinen aktiivinen käyttö organisaatiossa.	Työkyvyn vahvistuminen ja sairauspoissaolojen väheneminen.	2027
Henkilöstön osaamisen suunnitelmallinen kehittäminen koulutuksilla ja muilla osaamisen kehittämisen menetelmillä	Tarjotaan ja mahdollistetaan laajasti eri henkilöstöryhmille mahdollisuus päivittää osaamistaan erilaisissa koulutuksissa.	Henkilöstön osaaminen vastaa muuttuvia työtehtäviä ja kaupungin palvelutarpeita.	2027

Valinta ja toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset	Suunniteltu aikataulu
Virkavaihto-ohjelmiin osallistuminen	Osallistutaan ja kehitetään erilaisia virkavaihto-ohjelmia kansallisten ja kansainvälisten kumppanien kanssa.	Tuo oppimisen ja näkökulman vaihdon mahdollisuuksia sekä sitouttaa henkilöstöä tarjoamalla mahdollisuuksia lyhyeen virkavaihtoon uudessa ympäristössä.	2028

HUOMIO LAPSIIN JA NUORIIN

Valinta ja toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset	Suunniteltu aikataulu
Lapsiperheiden kustannukset ja kannustimet			
Maksuton varhaiskasvatus	Tehdään varhaiskasvatuksesta maksutonta.	Varhaiskasvatukseen osallistutaan perheen tarpeen eikä taloudellisen harkinnan perusteella. Lisää varhaiskasvatuksen osallistumisastetta ja tekee Laitilasta kokonaisuudessaan houkuttelevamman asuinpaikan lapsiperheille.	Syksy 2027
Kesäruokailun kokeilu	Selvitetään mahdollisuuksia tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä kesäaikana toteutettavalla avoimella ja maksuttomalla ruokailulla.	Tuo turvaa, yhteisöllisyyttä ja saavutettavaa ruokaa kesäaikaan.	2028
Lasten ja nuorten avoimet ja maksuttomat salivuorot	Tarkastellaan mahdollisuutta tehdä osasta kuntosaliajasta maksutonta lapsille ja nuorille.	Lasten ja nuorten matalan kynnyksen liikuntamahdollisuudet lisääntyvät	Syksy 2027
Olemassa olevien lapsiperheiden etujen jatko (maksuton synnytys, lukiostipendi jne.)	Osana lapsiperheiden tuen kokonaisuutta jatketaan edelleen laitilalaisille tarjottua maksutonta synnytystä sekä lukiosta valmistuville ylioppilaille myönnettävää stipendiä.	Osana tuen kokonaisuutta tekevät Laitilasta lapsiperheille houkuttelevamman asuinpaikan.	
Toisen asteen koulutuksen tulevaisuus			
Lukion opiskelijoiden tuen kehittäminen	Kehitetään lukion opiskelijoiden saamaan oppimisentukea siten, että jokainen lukioon haluava voi luottaa siihen, että saa tarvitsemansa avun matkallaan ylioppilaaksi	Madaltaa kynnystä hakeutua lukioon ja parantaa lukio-opiskelijoiden mahdollisuuksia menestyä opinnoissaan.	Lv. 2027-2028

Valinta ja toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset	Suunniteltu aikataulu
Lukion ja korkeakoulujen yhteistyö	Kehitetään edelleen lukion yhteistyötä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa siten, että siirtyminen lukiosta jatko-opintoihin on helppoa ja sujuvaa. Lisäksi lukioaikainen yhteistyö korkeakoulujen kanssa tuo kaivattua lisähaastetta ja motivaatiota eri tavoin lahjakkaille opiskelijoille.	Sujuvoittaa siirtymää jatko-opintoihin ja lisää opiskelijoiden motivaatiota.	2028
Vieraskielisten polku lukioon	Kehitetään koko varhaiskasvatus- ja kouluasteiden kattamaa polkua, jolla mahdollisimman monella muuta kuin suomea ja ruotsia äidinkielekseen puhuvalla olisi tosiasiallinen mahdollisuus valita ja päästä lukioon.	Koulutusasteen jakautuminen tasaisesti eri kieliryhmien välillä on avainasemassa yhdenvertaiseen yhteiskunnalliseen kehitykseen. Lisäksi vieraskielisten osuuden lisääminen lukiokoulutuksessa on välttämätöntä, jotta Laitilan lukioon saadaan riittävästi opiskelijoita jatkossakin.	2027-2030
Ammatillisen koulutuksen kokeilut	Neuvotellaan ja kehitetään eri oppilaitosten kanssa mahdollisista Laitilassa järjestettävistä kokeilevista tai määräaikaisista koulutusohjelmista tai tutkinnoista.	Tavoitteena palauttaa Laitilaan toisen asteen ammatillista koulutusta.	2027-2030
Yritysten osaaja- ja koulutustarpeiden kartoitus	Kartoitetaan yritysten osaaja- ja koulutustarpeita, joihin erilaisilla ammatillisilla koulutuksilla ja -tutkinnoilla pystyttäisiin vastaamaan.	Antaa tietopohjaa neuvotteluihin eri oppilaitosten kanssa.	2027
Turvallinen elin- ja oppimisympäristö			
Leikki- ja toimintakulttuurin kehittäminen varhaiskasvatuksessa	Suunnitelmallisella toimintaympäristöjen kehittämisellä saavutetaan leikin arvostaminen, osallisuuden tukeminen ja turvallisen ilmapiirin luominen. Edellyttää oppimisympäristöjen aktiivista muuttamista lasten tarpeiden mukaan ja henkilökunnan suunnitelmallista kouluttamista.	Monipuolisten, turvallisten ja osallistavien leikkiympäristöjen kehittäminen tukee lasten hyvinvointia, oppimista ja aktiivista arkea.	Kevät 2027-2029
Varhaiskasvatuksen S2-opettajan resurssin lisäys	Lisätään S2-opettajan resurssi varhaiskasvatukseen.	Maahanmuuttajataustaisten lasten tukeminen ja integroituminen	2028
Varhaiskasvatuksen väliaikaisten tilojen korvaaminen lapsimäärään vastaavalla laadukkaalla kiinteistöllä	Hankitaan Verkanappuloilta tyhjilleen jäänyt päiväkotikiinteistö pitkäaikaiseen varhaiskasvatuksen tarpeeseen. Hankintapäätös tehty syksyllä 2026.	Vastataan kasvaneen ja varhaisemman osallistumisasteen tarpeisiin ja tarjotaan laadukkaat tilat kaikille varhaiskasvatukseen osallistuville sekä henkilökunnalle.	2027

Valinta ja toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset	Suunniteltu aikataulu
Tehokas puuttuminen häiriökäyttäytymiseen kouluissa	Seurataan koulujen tilannetta ja etsitään aktiivisesti keinoja puuttua kasvavaan vaaralliseen ja koulutyötä häiritsevään käyttäytymiseen	Puuttuminen on välttämätöntä oppilaiden turvallisuuden ja sujuvan koulutyön sekä käytöksellään oirehtivien oppilaiden tilanteen parantamiseksi.	2027
Lasten ja nuorten osallisuus			
Lasten ja nuorten kotikaupunki – osallistavaa kaupunkisuunnittelua	Perustetaan kerho / kerhoja, joissa päästään itse suunnittelemaan ja toteuttamaan konkreettisia parannuksia lähiympäristön viihtyisyyteen	Hankkeella vahvistetaan lasten / nuorten osallisuutta, kotiseutusuhdetta ja yhteisöllisyyttä tekemisen kautta. Samalla kaupungille tuotetaan arvokasta tietoa ympäristön kehittämisestä lasten / nuorten silmin.	Lukuvuosi 2027-2028
Lasten- ja nuorten kyselytunnit kaupungintalolla	Järjestetään lapsille ja nuorille suunnattuja kyselytunteja, joissa he pääsevät keskustelemaan kaupungin virka- ja luottamusjohdon kanssa.	Parantaa lasten ja nuorten osallisuutta päätöksentekoon.	Alkaen 2027
Kutsutaan oppilas- ja opiskelijaryhmiä seuraamaan kaupunginvaltuuston kokouksia	Kutsutaan yhteiskuntaopin ryhmiä seuraamaan kaupunginvaltuuston kokouksia ja tutustumaan kaupungintaloon.	Parantaa lasten ja nuorten osallisuutta päätöksentekoon.	Alkaen 2027
Säännölliset nuorille suunnatut avoimet keskustelutilaisuudet ajankohtaisista päätöksenteon aiheista	Järjestetään teemoiteltuja ja fasilitoituja keskustelutilaisuuksia tai työpajoja, joissa nuoret saavat pohtia ja työstää päätöksenteon ajankohtaisia aiheita.	Parantaa nuorten osallisuutta päätöksentekoon.	Alkaen 2027
Nuorten luottamus omiin mahdollisuuksiinsa			
Nuorten kesätyöllistämisen jatkaminen ja työelämäkokemusten mahdollistaminen	Jatketaan ja laajennetaan mahdollisuuksien mukaan nuorten kesätyöllistämistä sekä muita mahdollisuuksia kokeilla työelämää.	Nuorten työelämävalmiudet ja kokemus omasta osaamisesta vahvistuvat. Ensimmäiset työkokemukset tukevat nuoren valmiuksia hakeutua myöhemmin työelämään.	2027
Korkeakouluharjoittelujen sekä ammatillisen harjoittelun lisääminen kaupungin organisaatiossa	Lisätään järjestelmällisesti korkeakouluharjoittelijoiden ja ammatillisten harjoittelijoiden käyttöä kaupungin organisaatiossa.	Tarjoaa nuorille aikuisille mahdollisuuksia ja näkymiä työelämään sekä välttämättömiä osia koulutukseen.	2027
Inspiroivia, samaistuttavia ja tavoitteita asettavia puhujavieraita tai vierailuja kouluille ja nuorisotoimen tapahtumiin	Pyritään tuomaan opetussuunnitelman puitteissa oppitunneille tai muihin koulun sekä nuorisotoimen tapahtumiin mielenkiintoisia puhujavieraita tai käymään opiskelijoiden kanssa vierailulla mahdollisuuksia avartavissa kohteissa.	Antaa inspiraatiota ja kuvaa maailman mahdollisuuksista	2027

Valinta ja toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset	Suunniteltu aikataulu
Osallistuva ja vastuullinen vanhemmuus			
Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteisöohjaaja/ sosionomi, tukemaan lasten ja nuorten kehitystä, kaverisuhteita ja perheen arkea.	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteisöohjaaja/ sosionomi, tukemaan lasten ja nuorten kehitystä, kaverisuhteita ja perheen arkea. Ennaltaehkäisevä työ.	Vanhemmuustaitojen vahvistuminen, lasten ja nuorten tunne- ja kaveritaitojen vahvistaminen, perheille tukea elämänmuutoksiin tai kasvatusvaikeuksiin. Moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen. Varha yhteistyön vahvistaminen.	2027 alkaen 1 htv, 2028 alkaen 1 htv
Sisäinen kehityshanke, jolla pureudutaan vastuullisen vanhemmuuden vahvistamiseen koulujen arjessa	Jaetaan sisäisesti rehtorien, opettajien ja muiden ammattilaisten kokemuksia vanhemmuuden vahvistamisen tarpeista ja ajatuksia siitä, millä tavoin vanhemmuutta pystyttäisiin vahvistamaan.	Vastuullisen vanhemmuuden vahvistaminen on keskeinen rakennuspalikka lasten ja nuorten hyvinvointiin.	2027

YHTEISÖN JA YHTEISTYÖN VAHVISTAMINEN

Valinta ja toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset	Suunniteltu aikataulu
Yhteistyö naapurikuntien kanssa			
Rakennusvalvonnan yhteistyön tiivistäminen	Rakennetaan uusia toimivia yhteistyömalleja rakennusvalvonnan toimintavarman, osaavan ja tehokkaan toiminnan turvaamiseksi.	Varmistaa rakennusvalvonnan toiminnan ja laadun.	2027
Varautumis- ja valmiussuunnittelun yhteistyön tiivistäminen	Kehitetään yhteistyömalli, jolla parannetaan kuntien varautumis- ja valmiussuunnittelua joko yhteispalkkauksella tai -hankinnalla.	Vastata varautumisen ja valmiusasioiden vaatimuksiin.	2027
LaskentaVakan toiminnan vakiinnuttaminen ja tiivistäminen	Huolehditaan LaskentaVakan toiminnan käynnistymisestä ja vakiintumisesta sekä riittävästä resurssoinnista.	Uusi perustettu yhtiö saa toimintansa vakiintumaan.	2027
Vakka-Suomi -brändin kehittäminen ja edistäminen	Edistetään Vakka-Suomi -brändin yhteistä kehittämistä ja näkyvyyttä yhdessä seudun muiden toimijoiden kanssa.	Seudun näkyvyys ja yhtenäisyys parantuvat.	2027
Kumppanuuden ja yhteistyön vahvistaminen vesiasioissa sekä olemassa olevien sopimusten päivittäminen	Aloitetaan neuvottelut jätevesisopimuksen päivittämiseksi sekä yhteisten toimintatapojen ja -kulttuurin tervehdyttämiseksi.	Seudullinen vesiasioiden hoito sujuvoituu.	2027

Valinta ja toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset	Suunniteltu aikataulu
Ukipolis Oy:n tulevaisuudesta neuvottelu sekä yrityskehityshankkeiden ja yritysneuvonnan tulevaisuuden turvaaminen	Uusikaupunki on kirjannut vuoden 2027 talousarvioonsa tavoitteen sulauttaa Ukipolis Oy:n toiminta osaksi kaupungin TE-palveluita. Selvitetään ja neuvotellaan tapoja jatkaa yhtiön toiminttaa tai toteuttaa muilla tavoin Ukipolis Oy:n nykyisin tuottamia neuvonta-, kehitys- ja hankepalveluita yhdessä lähikuntien kanssa.	Ukipolis Oy on ollut toimiva työkalu alkavien yritysten neuvonnan tuottamiseen sekä erilaisten kehityshankkeiden suunnitteluun, hallinnointiin ja toteutukseen. Sillä on myös toimialaansa laajempi merkitys kuntienvälisen yhteistyön foorumina. Yhtiön tuottamat palvelut on elinvoiman kehittämisen näkökulmasta välttämätöntä toteuttaa tavalla tai toisella myös jatkossa.	2027
Kirjasto- ja kulttuuriyhteistyön kehittäminen edelleen	Kehitetään ja syvennetään kirjasto- ja kulttuuripalveluiden yhteistyötä Pyhärannan kunnan ja muiden naapurikuntien kanssa.	Resurssien tarkoituksenmukainen käyttö.	2027
Kutsuliikenteen ja joukkoliikenteen yhteiskehittäminen	Kehitetään aktiivisesti seudullista yhteistyötä paikallisen kutsu- ja joukkoliikenteen järjestämiseksi.	Kutsuliikenne sekä muut pienimuotoisen joukkoliikenteen muodot liittävät seudun yhteen maakunnan muun liikennejärjestelmän kanssa.	2028
Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa			
Osallistutaan aktiivisesti Varhan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemakokonaisuuksien ja hankkeiden toteutukseen ja viestintään	Hyvinvointialue suunnittelee ja toteuttaa erilaisia teemallisia hyte-hankkeita ja viestintähankkeita, joihin toivotaan laajaa osallistumista ja viestinnällistä tukea ympäri maakuntaa.	Julkisyhteisöjen yhtenäinen ja samansuuntainen viestintä palvelee ennen muuta asukkaita.	2027
Varautumis- ja valmiussuunnittelun yhteistyön tiivistäminen	Tiivistetään edelleen varautumis- ja valmiussuunnittelua yhdessä hyvinvointialueen kanssa.	Yhteinen tekeminen parantaa varautumista.	2027
Kutsuliikenteen ja joukkoliikenteen yhteiskehittäminen osana palveluverkkosuunnittelua	Kehitetään aktiivisesti seudullista yhteistyötä paikallisen kutsu- ja joukkoliikenteen järjestämiseksi. Hyvinvointialueelle joukkoliikenteellä on merkitystä ennen muuta palveluverkon suunnitteluun.	Yhteinen suunnittelu auttaa resurssien tarkoituksenmukaisessa käytössä.	2028
Yhteistyö yhdistysten kanssa			
Kehitetään edelleen toimitilayhteistyötä yhdistysten kanssa	Jatketaan ja kehitetään kaupungin toimitilojen ja kiinteistöjen käyttöä monenlaisessa yhdistystoiminnassa.	Tilojen käyttöaste paranee.	2027
Toteutetaan keskustaa kaunistavia teemaviikkoja, koristeluja, istutuksia ja tapahtumia yhteistyössä yhdistysten kanssa	Hyödynnetään yhdistysten osaamista ja vapaaehtoistyötä erilaisten teemaviikkojen ja istutusten toteutuksessa. Samalla tarjotaan yhdistyksille mahdollisuus varainhankintaan.	Kustannustehokas tapa toteutuksiin sekä toivottua varainhankintaa yhdistyksille.	2027
Laajennetaan yhteistyösopimusmallia useampaan yhdistykseen	Laajennetaan kaupungin tekemien yhteistyösopimusten mallia entistä useampaan kumppaniin.	Toiminnan ja tuen pitkäaikainen suunnitteluja ennustettavuus paranee.	2027-2030

Valinta ja toimenpide	Kuvaus	Arvioidut vaikutukset	Suunniteltu aikataulu
Järjestetään säännöllisiä yhdistysiltoja	Kootaan yhdistyksiä säännöllisesti koolle yhdistysiltoihin, jotka mahdollistavat sekä ajantasaisen tiedonjaon että yhteistyötä kehittävän keskustelun.	Tiedonvaihto paranee.	2027
Talkoot ja vapaaehtoistyö			
Aloitetaan perinne vuosittaisesta talkoo-, vapaaehtois-, seura- ja yhdistystyöntekijöiden kiitosgaalasta	Järjestetään vuosittainen palkinto- ja kiitostapahtuma, joka huomio kaiken yhdistys- ja seuratoiminnan taustalla tapahtuvan työn.	Parantaa sitoutumista erilaiseen vapaaehtoistyöhön.	2027
Huomioidaan talkoo- ja vapaaehtoistyön laajuus kaupungin avustuskriteereissä	Valmistellaan avustuskriteerit siten, että ne huomioivat kannustavasti talkoo- ja vapaaehtoistyön määrän.	Ahkeruudesta ja osallistavuudesta palkitaan.	2028
Jatketaan ja kehitetään tapahtumanjärjestäjäkoulutusta	Kehitetään edelleen Jyskeen kanssa yhteistyössä järjestettävää tapahtumanjärjestäjäkoulutusta ja parannetaan sen käyneiden hyödyntämistä eri tapahtumissa.	Tuo uusia tekijöitä tapahtumille.	2027
Kansainvälisyys osana yhteisöä			
Erasmus + -hankkeen akreditoinnin jatkohakemus kaudelle 2028-2034	Tehdään Erasmus + -hankkeen akreditoinnin jatkohakemus kaudelle 2028-2034. Lisäksi laajennetaan Erasmus -tiimiä yli yksikkörajojen	Mahdollistetaan nuorten ja henkilöstön liikkuvuus Euroopassa	Valmistelu 2027
Tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten oleskelulupien jatkumisen sekä perheenyhdistämisten mahdollistamisen edunvalvonta	Tehdään aktiivista edunvalvontaa sen puolesta, että jokainen Laitilassa asuva ukrainalainen saisi halutessaan pysyvän oleskeluluvan mahdollisimman sujuvasti ja että perheenyhdistämiset olisivat jokaisen osalta mahdollisia.	Puolustaa laitilalaisten ukrainalaisten mahdollisuuksia jäädä Suomeen ja Laitilaan pysyvästi.	2027-
Samalla orrella -kampanja			
Monien kulttuurien tapahtumat	Tuetaan kulttuurien moninaisuutta ja oman kulttuurin ylläpitämistä erilaisin toiminnoin esim. tapahtumat, kurssit	Yhteisöllisen kulttuurien tuntemuksen lisääntyminen. Yhdenvertaisuuden lisääntyminen.	2027-2029